

דברי הכפר

ישראל במלחמה

גיליון מס. 2848 * ל תשרי תשפ"ה * 1 בנובמבר 2024

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

יהודה באואר טייק 2 | אין לנו עם אחר, אם כי הוא מזופת מאוד

חוקר השואה פרופ' יהודה באואר, שמת החודש בגיל 98, הותיר אחריו הספד מלא הומור יהודי טוב, שכתב לעצמו. "אם להיוולד לתוך קבוצה אתנית כלשהיא, עדיף להיוולד יהודי. זה עם מרתק, מעצבן, דוחה, מלהיב, זוועתי, נפלא", כתב בו.

מי שמכיר אותי הכי טוב זה אני

יהודה באואר

24 באוקטובר 2024

אני יודע שזה לא מקובל, שבר מינן יישא הספד על עצמו. בדרך כלל, תפקידו הוא לשכב בשקט ולא לשמוע איך מהללים ומקלסים אותו. לו שמע, היה בדרך כלל מזדעזע מההגזמות והעיוותים, ומסמיק מרוב בושה. טבעו של העניין הוא שקשה לבר מינן להסמיק. מאוחר מדי. זהו גם המקרה הנוכחי. בהתחשב בשיקול רציני זה החלטתי לכתוב את ההספד בעצמי, מתוך ידיעה ברורה שמי שמכיר אותי הכי טוב זה אני. זה יהיה הספד ארוך, מה לעשות.

אני מקווה שעברתי מן העולם בלא סבל גדול מדי. אומרים שתהליך המיתה אינו נעים, אבל אני יכול לאמר איך זה היה אצלי, ולכן אינני יכול לדווח על כך. ממילא ידוע לכל היסטוריון שעדויות בעל פה צריך לבדוק על ידי הצלבה, אלא שבמקרה זה, זה עניין קשה. מאחר ואינני מאמין לא בעולם הבא ולא בכוח עליון, המסדיר את חיינו ואת מותנו אני בטוח שמנוחתי לא תהיה עדן, אלא סופית. מילא. רק, כמו שכנראה אמר הרצל, אל תעשו שטויות בזמן שאני מת - זה מכוון לבנות/בנים, נכדים ונינים, אבל גם לכל מי ששומע.

בסך הכל היו לי חיים טובים, אין לי מה להתלונן. נולדתי כידוע בפראג, להורים שאהבו זה את זה וזו את זו, אהבה גדולה - אולי (ULY) וויקטור באואר. מאז שהייתי ילד ראיתי באבא שלי פחות או יותר את האלוהים שלי, עד היום הזה. אני נראה כמוהו, שפת הגוף היא זהה לגמרי, הקול שלי הוא קולו. אני פשוט מחקה אותו. לא הגעתי לרמתו המוסרית האדירה, וחבל.

ב-1943 דרשנו להתגייס לצבא או להגנה, אבל שכנעו אותנו לעשות את הבגרות, וכך יצאתי לפלמ"ח בתחילת הקיץ של 1944. אחרי שהשתחררתי למדתי שנה באוניברסיטה העברית, ואח"כ קיבלתי את המלגה היחידה שממשלת המנדט נתנה ליהודי במדעי הרוח, ונסעתי לקרדיף שבווילס מצויד על ידי אמא במיטב הבגדים האירופאיים שלא התאימו באופן מוחלט לסטודנט בבריטניה ב-1946. עוד ב-1945 הייתי חבר במפלגת השומר הצעיר למרות שבעצם גדלתי במפלגת הצופים והייתי אמור להיות בין מייסדי קיבוץ חצרים. במקום זה חזרתי לקרדיף (אחרי מלחמת העצמאות, שבה שב לארץ להילחם, עופר אדרת) להשלים ב.א. מ.א. עם חזרתי ארצה נחתתי בקיבוץ שובל ב-23 למרץ 1952.

גבריאלי כיתאין שהיה סדרן העבודה בקיבוץ שלח אותי לעבוד בפלחה למשך שעות על המזחלת להערים ערימות קש. אם יחזיק מעמד אמר, ישאר. נשארתי. חיי בקיבוץ למשך 41 שנה היו טובים. הייתי רועה בקר, יעני קאובוי, רפתן, ונהניתי. את הדוקטורט עשיתי אצל פרופסור ישראל הלפרין ב-1960 על הפלמ"ח כי הייתי משוגע. ב-1955 התחתנתי עם שולה וחיינו יחד 35 שנה. גידלנו שתי בנות. עם אילנה חייתי 25 שנה לאחר גירושי.

עבדתי הרבה מאוד, עסקתי בפרשות הנוראות ביותר שהיסטוריון יהודי יכול לעסוק בהן ולולא המשפחה והעיסוק במוזיקה עממית לא הייתי יכול לעמוד בזה. גם שהתחלתי לעסוק ברצח עם עשיתי זאת קודם כל מהטעמים המוסריים שקיבלתי מאבא שלי. הכרתי ראשי ממשלה, מלכים, נשיאים, נאמתי נאומים גדולים, שהרי לדבר ידעתי, והראייה היא הספד זה. ידעתי לבטא את עצמי. הכיבודים אכן דגדגו את האגו, ואשקר אם אכחיש זאת, אבל העיקר היה לקדם את הבנת הדברים וזה כלל גם את נושא רציחות העם. הייתי ממקימי קבוצה בינלאומית אשר עסקה בנושא להלכה וגם באופן פוליטי.

ומה נשאר אחרי יהודה באואר? ערימה גדולה של ספרים ומאמרים. כל זה ישכח בסופו של דבר, כמו שכל דבר בעולם הזה נדון בסופו של דבר לכליה ושכחה. נותרו חמישה ילדים בוגרים, שתי בנות שלי ושלושה בנים של אילנה, 8 נכדים וארבעה, בהמשך יותר, נינים, וכמה אלפי תלמידים, בארץ ומחוצה לה. אלה אולי קלטו משהו ממה שניסית ללמד אותם, ושמא משהו קצת מעבר לכך.

האם הייתי פטריוט ישראלי? ציוני? למרות שלא נולדתי פה, זאת ארצי, אותה לא הייתי עוזב גם לו הבטיחו לי אוצרות - בעצם, הבטיחו לי ולא נענית. אני מקווה שהצאצאים כאן, לא יעזבו אותה, כי נכונה הקלישאה השחוקה: אין לנו ארץ אחרת, ואין לנו עם אחר, אם כי הוא מזופת מאוד. כפי שאמר פעם חיים וייצמן: זה העם היהודי הכי טוב שיש לנו. צריך לעשות איתו מה שאפשר.

אני משתייך לעם הזה אף כי באופן עקרוני קשה לי להיות חבר בקבוצה אנושית שמוכנה לקבל אותי כחבר בה. אבל הרי לא בחרתי להיות יהודי, נולדתי לתוך העסק הזה שלא באשמתי. האמת היא שלא רק השלמתי עם זה, אלא אני אפילו מרוצה מכך. אם להיוולד לתוך קבוצה אתנית כלשהיא, עדיף להיוולד יהודי. זה עם מרתק, מעצבן, דוחה, מלהיב, זוועתי, נפלא.

אינני מאמין באוטופיות, כי כל אוטופיה, מובילה, בסוף לרצח. אבל אני כן מאמין, שאפשר לתקן, ולו במעט. אפילו את היהודים. אפילו את העולם - ולו טיפה. אז, כאמור, השתדלו. סליחה על ההספד הארוך הזה, אני מבטיח לכם שלא אכתוב עוד אחד. ואל תבכו - תחייכו קצת. כדאי לחייך, אפילו לצחוק, כל עוד יכולים. אז תנסו. שלום לכם.

בתמונה: באואר. מי שמכיר אותי הכי טוב זה אני.

ראובן מירן הסופר והעורך והמו"ל של הוצאת 'נהר' מוסיף הערה אישית: כל כך מתאים לו, ליהודה באואר, לכתוב את ההספד לעצמו, בעצמו. הכרתי אותו באמצע 2012, כשהתקשר ובא לבנימינה והציע לנו את ספרו "העם המחוצף". נדהמנו, שושי מירן, שותפתי לייסוד הוצאת נהר, ואני. "אתה יהודה באואר הגדול, בא לנהר הקטן הזה?"

הוא חייך ואמר: "תתפלאו, אבל שלוש הוצאות גדולות סירבו לקבל את הספר הזה." בנקודה זו ניעור בנו עניין.

"אני לא מסכים עם חלק מדברייך", אמרתי, "בעיקר בעניין הלאומי-יהודי."

עיניו נצצו לפתע.

"עכשיו זה מעניין אותי עוד יותר", אמר, "אני לא אוהב שמסכימים איתי. אני מעדיף את מי שחולקים עליי. זה האתגר האמיתי."

וכך זה נמשך. "העם המחוצף" ראה אור בינואר 2013 ואף נמכר באלפי עותקים. ואחריו, ב-2019, בא "העם המחוצף הכפר הגלובלי". נפגשנו כמה פעמים, בבית הכרם ובבנימינה. דיברנו בטלפון פה ושם. בערב ראש השנה האחרון כבר לא הייתה תשובה בנייד שלו.

שעון החול של החטופים אוזל והולך

הימים נוקפים בשעון החול של החטופים, מאיימים לחונקם. (נכתב ביום ד')
סינואר הלך לגן עדן של מחבלים, נתניהו ממשיך כאילו כלום לדבר על ניצחון מוחלט ותשכחו מהחטופים. והם כבר 390 יום (חיים ומתים) נשכחים מלב הנהגה אטומת לב, כלואים במרתפי החמאס, בגלל שרירות ליבו של אדם אחד, צדיק, שמלאכת רציחת החטופים נעשית למענו בידי אחרים, בנימין נתניהו שחרד לשלום ציר פילדלפי ולשלמות הקואליציה שלו יותר מאשר לשלום אזרחי מדינת ישראל שהם כקליפת השום בעיניו. רעשי רקע ותו לא. שחרר אותם כבר! איש מתועב! את כולם! עכשיו! ושתחנק כבר בנכלולך...

• איך משלבים שמחה ברגשות קשים?

בשבוע שעבר פתחתי את השאלה לכל הקוראים: איך יוצאים ממצב הרוח בו אנו נתונים כבר שנה שלמה?

כבר למחרת קבלתי תשובה בחגיגות שמחת תורה בקהילת "ואהבת" בזיכרון יעקב. שמחת תורה היא שיא השמחה של המצווה "ושמחת בחגך והיית אך שמח" שאנו מצווים לאורך כל חג הסוכות. לפני שנה, בשמחת תורה, התכנסנו כמו בכל שנה בקהילת ואהבת. חלק מהבאים, בעצם רובם, כבר ידעו על מה שהתחיל להתרחש בנגב המערבי. השנה בשמחת תורה כבר ידענו גם ידענו. לאורך השנה כולה התאבלנו, חרדנו, ורצנו למרחבים מוגנים. ושוב הגיע חג שמחת תורה. לאורך כל הדרך לקהילה נזכרנו באותה הנסיעה שנה קודם. השנה, חיכיתי לחוות את השילוב בין מצוות השמחה, לבין הכאב וההכרח לזכור את חללינו, חטופינו, וכל הישובים שנפגעו ונהרסו ופוננו מיושביהם. לא ידעתי איך מייצרים שילוב כזה, עד שהחלו ההקפות. לכל הקהל חולקו חוברות שנכתבו במיוחד לרגל ההקפות. כל הקפה הוקדשה לנושא, לוותה בקטעי שירה ובצינונים.

ההקפה הראשונה הוקדשה לחסד, ולכל אנשי החסד: זק"א מד"א, צוותי הרפואה, כבאות והצלה, עובדים/ות סוציאליים ופסיכולוגיות/ים ואחרים.

ההקפה השנייה: פדיון שבויים, השלישית: כל ישראל ערבים זה לזה לכבוד גל ההתנדבות שהתעורר עם המלחמה. ההקפה הרביעית: גבורה ובחברת צילומים של חללים הקרובים לקהילה, ההקפה החמישית: החלמה, שהוקדשה לפצועי המלחמה. השישית: תקווה וההקפה השביעית הוקדשה לאחדות: "יחד לב אל לב, נפתח נראה את האור שבשמיים..."

העמוד הסוגר את החוברת היה ההמנון שלנו "התקווה" ששרנו בהרבה כוונה.

וכעת, אני רוצה להקדיש כמה מלים לעמוד הפותח של החוברת. בשער הקדמי הודפס "שיר שמח" מאת אורלנד וזעירא. השיר נכתב בנסיבות עצובות וקשות, שכמותן היו לנו לא מעט בהיסטוריה של מדינת ישראל. וזהו סיפורו של השיר:

לאחר הטבח במעלה עקרבים, בשנת 1954 שררה אווירה קודרת בארץ. משה שרת פגש באורלנד ובזעירא באחד מנשפי פורים במועדון "מילוא" של מפא"י, וביקש מהם לחבר שיר שיפיג את תחושת האבל הציבורי. הוא "כלא" את השניים במטבחון המועדון (שהיה מלא כל טוב) עד שיסיימו את חיבור השיר, וכשיצאו משם כעבור שעה היה בידיהם זמר חסידי לווהט הפותח במילים "אם גם ראשנו שח." (המקור: ויקיפדיה)

והנה השיר עצמו: שימו לב למלים המעודדות והנותנות נחמה תקווה:

עלה ובער כאש	אם גם ראשנו שח
והדליקנו כוח!	ועצב סובבנו -
אבוי למתיאש,	הבה ונתלקח
הלילה יש לשמוח!	מן השמחה שבנו
הי, הי,	הי, הי,
הלילה ייגאל כל מי,	הבה ונתמלא שמחה
כל מי שנשמה בו,	שמחה כמלוא העין,
הי, הי,	הי הי,
כל איש בישראל	שירו עלה, עלה
ניצוץ של נחמה בו!	עלה ובער היין!

חזרנו הביתה לקראת ערב, ומיד נגשתי לכיריים להכין מרק לערב המרקים, כי אין אוכל מנחם כמו מרק חם (גם שוקולד...) והתרופה הטובה לעצב היא להיות בחברותא, וודאי וודאי על קערת מרק.

• איך "יוצאים מזה"? על פי דליה זלצברג

למחרת, באיסרו חג (זה החג שבו אני נוהגת לברך בברכת: "אחרי החגים שמח"), נפגשנו במועדון מופת שבמפגש, לחגוג את ימי ההולדת של ילידי החודש. בתשובה לשאלה שמלווה אותי כל כך הרבה ימים: מה עוזר לצאת מהמועקה שמלווה אותנו כבר למעלה משנה, קבלתי תשובה בדבריה של דליה זלצברג, וברשותה אני מביאה את דבריה:

החודש חגגתי 70.

על פניו, יש פה מי שיגיד: "ינוקא"...

ב-70 סוף סוף יש לי את הזמן לעשות מה שאני רוצה, מבלי להתפשר. האמת, תמיד תכננתי – שכשאגיע לגיל הזה, אעשה טיול סביב העולם על אופנוע, או אולי אצטרף ללהקת רוק?

אבל לחיים יש תכנית משלהם, והם סחפו אותי לאתגרים והתמודדויות של גוף, ואם זה לא מספיק – אז במדינתנו הקטנה מלחמה ויירוטים. ואפילו שבגילנו השמיעה כבר דפוקה, הבומים האלה בהחלט מחרישי אזניים.

אבל, למרות הכל אני בבסיסי אמנית, וחולמת בלתי ניתנת לעצירה. משתדלת לנתב את הכעס והפחד ליצירה.

אני מזמינה אתכם לפתיחת התערוכה שלי שתתקיים בבית הזה, ה"מפגש" ביום שישי הבא (1.11).

תודה לדליה זלצברג

• ועוד...

1. עוד תערוכה תפתח אצלנו, בלב הקיבוץ, תערוכתה של האמנית הותיקה והמורה לציור, לילה הארט, ביום שבת 2.11 בלב הקיבוץ.
2. ואם בתערוכות עסקין, ברכות לדודו פלמה שמציג את עבודותיו בימים אלה.
3. וברכות לרני (רננה) חייט, שקפלה את תערוכתה כאן, לטובת יציאה למחוז לודביגסבורג בגרמניה, המחוז התאום של המועצה האזורית גליל עליון, כדי להציג שם את תמונותיה. וברכות לקראת פתיחת סטודיו חדש כאן בכפר הנשיא. לכי מחייל אל חייל!
4. ברכות נסיעה טובה לאוולין ולהרולד אשר יוצאים לביקור השנתי באוסטרליה. את מקומה של אוולין ב"מפגש" תמלא מירי נחושתן (אני סבורה שאין משהו בכפר הנשיא שאינו מכיר את מירי ואמנון, אשר גרים בהרחבה). בהצלחה למירי.
5. ועוד דרכים "לצאת מזה", לצאת מהדכדוך ולראות נחמה ושמחה, בגליונות הקרובים. כל תרומה שלכם תתקבל בשמחה.
6. בשבוע הבא אני רוצה לחלוק אתכם כמה חוויות ותובנות שהיו לי בטיול של ותיקי הגליל לתל-אביב השבוע.

שבת שלום

תמר וולפין

ברכה לילידי אוקטובר בני ה 65+

הוקראה במפגש בשישי שעבר
(המבורכים: דליה זלצברג – 70, זיוה מלינה, שריטה סינה, אבלין וואלך, עירית ינטיס, רענן טנא, אבנר מרום, ריצ'רד קונריקוס, נעמי פורסטר, לילה הארט, יפה ליאני, ויקטור בן רשף).

מזל טוב ילידי חודש אוקטובר. אתם ילידי הסתיו המבשרים את החורף המתקרב.
קצת קריר בבקרים ובלילות.
איזה "ברוך"! אוקטובר הוא לא מהחודשים האהודים עלינו בזמן האחרון, אבל
אנחנו שמחים לציין את הולדתכם, וזה שהגעתם עד הלום בגילכם המתקדם
והעוד לא מאד מתקדם.

כמנהגי בקודש, אביא כמה חרוזים (קצת באילוץ) לחודש שלכם.
ליקרים ילידי אוקטובר:

אז אנחנו נתגבר

ונמשיך לברבר,

כי תמיד מסתבר

שמתעלים על כל משבר.

ריב לא נחרחר,

גם לא נזמבר.

חיוכים וחייבוק הם מצרך מצטבר

ואופטימיות מצב מתגבר.

מזל טוב ילידי אוקטובר.

עוד לא סיימתי..

אתם לא לבד ביקום ובראי ההיסטוריה. הנה כמה מפורסמים שנולדו בחודש שלכם:

מהטמה גנדי 2.10.1869

סוזן סרנדון 4.10.1946

חאפז אל אסד 6.10

פוטין 7.10.1952

פבארוטי 12.10.1935 (חולקת עמו את התאריך – אבלין)

מרגרט תאצ'ר 13.10.1925 (חולקת עמה את התאריך –

עירית ינטיס)

רוג'ר מור 14.10.1927

משה שרת 15.10.1894 (חולק עמו את התאריך – רענן טנא)

בנימין נתניהו 21.10.1949 (חולק עמו את התאריך – ריצ'רד קונריקוס)

לוי אשכול 25.10.1895

הילרי קלינטון 20.10.1947

ביל גייטס 28.10.1955

דייגו מראדונה 30.10.1960 (חולק עמו את התאריך – ויקטור בן רשף)

תודה שנתתם לי את ההזדמנות לברך אתכם
צילה בן רשף

מזל טוב

להולדת הבן

לניסן וישמעאל

אח ללילה

נכד למעין ודודו פלמה

שפע ברכות

לכל בני המשפחה.

אנו מאחלים לכם שתגדלו אותה

באושר, נחת והרבה אהבה

מזל טוב
להולדת
הנכד

ערב קהילתי בחסות רווחה וצוות חוסן

התמודדות ממבט קצת אחר

אוריה טפרינג

14.11

לב הקיבוץ

20:00 התכנסות, נשנושים ומינגלינג

20:30 מתחילים

עוסק בחינוך מעל 25 שנה

להרים את האף

שמי אוריה, עוסק בחינוך כבר מעל עשרים וחמש שנה - מחינוך ביתה ועד ניהול בית ספר, ובשנים האחרונות משמש גם כליצן רפואי וחינוכי (יש דבר כזה). אני קצין במילואים בענף הנפגעים ובשנה האחרונה, בעקבות המלחמה, זה הפך להיות עיסוקי העיקרי. בהרצאה השוזרת בתוכה חוויות וסיפורים אישיים של צחוק, כאב והרבה תקווה, אחלוק איתכם חובנות ממבט קצת אחר מתוך ארגז הכלים המיוחד שלי.

כניסה +18

שירי מלחמת חרבות ברזל

“ואם אי פעם אמות טרם זמני, אני רוצה שתחגגו את החיים, ולא תתאבלו על מותי. שתקומו כל בוקר עם חיוך וגעגוע בלב, ולא תיתנו לאף שנייה מחייכם להתבזבז. תעריכו כל רגע קטן ומדי פעם תחייכו לעננים, אני אהיה שם.”

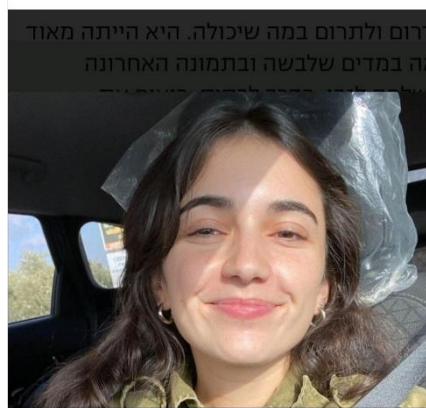
עדי אודיה ברוך ז"ל מקריית נטפים הייתה צלמת בכל מהותה. לצד הציור והצילום, היא גם כתבה - מילים, אמרות, שירים. בצבא היא רצתה להיות צלמת צבאית, ואת האכזבה שהיא הרגישה כשלא התקבלה לתפקיד היא תיעלה למצוינות בתפקיד אחר - סמלת מבצעים.

בבוקר שבעה באוקטובר, אביה הוקפץ למילואים - והיא לא. היא התעקשה והפכה כל אבן כדי לקבל צו 8, ואכן הצליחה. ב-12.10 אביה הסיע אותה בטרמפ למודיעין, ומשם המשיכה בנסיעה לשדרות - כשבדרך פגעה רקטה ליד הרכב, ורסיס ממנה פגע בראשה של עדי, והרג אותה.

השיר “בין העננים” הגיע לידיה של שרית חדד, אחד מיני המון שירים שעדי כתבה במחברות ובתיקיות סודיות שנמצאו לאחר מותה במחשב שלה. דרך פרויקט “שבעה שירים באוקטובר” של גלי צה”ל וגלגלצ בתמיכת מפעל הפיס, השיר של עדי קיבל לחן ומנגינה של שרית חדד, תמר יהלומי ויונתן קלימי.

וְאֵל תִּתְאָבְלוּ עַל מוֹתִי
תִּרְאוּ עוֹלָם גַּם בְּשִׁבְלִי
מִדִּי פֶעַם חִיכּוּ לְעֲנָנִים
תִּשְׁאִירוּ לִי גַם שֵׁם סִימָנִים
חִיכּוּ לְעֲנָנִים מִדִּי פֶעַם
אֲנִי כְּנֶרְאָה, אֶהְיֶה שָׁם.
וְאֵל תִּתְאָבְלוּ עַל מוֹתִי
תִּרְאוּ עוֹלָם גַּם בְּשִׁבְלִי
אֵל תִּתְאָבְלוּ עַל מוֹתִי תִרְאוּ
עוֹלָם גַּם בְּשִׁבְלִי
וְגַם אִם אֲמוֹת לִפְנֵי זְמַלִי תִרְאוּ מוֹתִי
תִרְאוּ עוֹלָם גַּם בְּשִׁבְלִי

עדי הודיה ברוך ז"ל

וְאֵם אִי פֶעַם אֲמוֹת
לִפְנֵי שְׁיָגִיעַ זְמַנִּי....

וְאֵם אִי פֶעַם אֲמוֹת
לִפְנֵי שְׁיָגִיעַ זְמַנִּי...
רוֹצָה שְׁתַּחַּגּוּ תַּחֲיִים
וְלֹא תִתְאָבְלוּ עַל מוֹתִי
אִם אִי פֶעַם אֲמוֹת
לִפְנֵי זִיָּם
אֵל
תִּתְנוּ לָאֵף שְׁנִיָּה לְהִתְבַּזֵּז
אֵל תִּתְאָבְלוּ עַל מוֹתִי
תִרְאוּ עוֹלָם גַּם בְּשִׁבְלִי
אֵל תִּתְאָבְלוּ עַל מוֹתִי
תִרְאוּ עוֹלָם גַּם בְּשִׁבְלִי.
וְאֵם אִי פֶעַם אֲמוֹת
לִפְנֵי שְׁיָגִיעַ זְמַנִּי
תַּעֲרִיכּוּ כָּל רֶגַע בְּזִמָּן
חִיכּוּ לְעֲנָנִים אֲנִי אֶהְיֶה שָׁם.

1.11 חגית בורשטיין

דותן חיון

סהר הורביץ

3.11 רונית הדר ברק

4.11 סמי אוחיון

ענבר אמיר

5.11 סופה קיסר אלף

אריק אילייב

נטע מאור

6.11 ברוך כהן

אורנית חיון

דניאלה תל צור

דניאל סער

גפן קולינס

אוריה כץ

7.11 טבע אורן

סיפור לשבת

אם היית ילד בשנות ה-40, 50, או 60 ו-70, במבט לאחור, קשה להאמין שאנחנו עדיין חיים.

כילדים, נסענו במכוניות בלי חגורת בטיחות או שקי אויר. נסיעה במושב האחורי ביום חם, הייתה חוויה מיוחדת.

מיטת התינוקות שלנו היתה מצופה בצבעים עליזים מבוססים על עופרת. לא היו מכסי בטיחות על תרופות, דלתות או שקעי חשמל. רכבנו על אופניים ללא קסדות. שתינו מים מצינור בגינה ולא מבקבוק.

בילינו שעות בבניית מריצות משאריות חומרים, ואז התגלגלנו במורד הגבעה, רק למצוא ששכחנו את המעצורים. רק אחרי שהתגלגלנו לסבך השיחים כמה פעמים למדנו לפתור את הבעיה.

עזבנו את הבית בבוקר ושחקנו כל היום, חזרנו הביתה כאשר אורות הלילה נדלקו. אף אחד לא יכול היה להיות איתנו בקשר, לא היו טלפונים ניידים. כמה בלתי סביר!

נחתכנו ושברנו עצמות ושיניים שלא גררו תביעות משפטיות מתאונות אלו. הם היו תאונות, אף אחד להאשים, רק את עצמנו. זוכרים תאונות? נלחמנו והרבצנו אחד לשני, וקבלנו מכות שהפכו משחור לכחול. והתגברנו על כך.

אכלנו עוגות, לחם וחמאה ושתינו מיצים ממותקים ולעולם לא היינו בעלי משקל יתר...תמיד שיחקנו בחוץ. חלקנו בשתייה אחד עם השני מאותו בקבוק ואף אחד לא מת מזה.

לא היו לנו משחקי מחשב, משחקי וידאו, 65 תחנות טלוויזיה, סרטי וידאו, מערכת הגברה, טלפונים ניידים אישיים, מחשבים אישיים, שיחות באינטרנט... היו לנו חברים. יצאנו החוצה ומצאנו אותם. רכבנו על אופניים או הלכנו לחברים הביתה, דפקנו או צלצלנו בדלת או סתם פטפטנו איתם.

המצאנו משחקים עם מקלות וכדורי טניס. אכלנו תולעים, ואפילו שהוזהרנו שזה יכול לקרות, לא נזהרנו, והתולעים לא חיו בתוכנו לעולם ועד.

ניסינו להתקבל לנבחרת הכדורסל או כדורעף, אבל לא כל אחד התקבל. ואלו שלא הצליחו למדו להתגבר על האכזבה.

לא כל התלמידים היו חכמים כמו אחרים ונכשלו לעבור כיתה ונשארו לעוד שנה.
אבל מבחנים לא הותאמו משום סיבה שהיא.

מעשינו היו שלנו, ציפינו לתוצאות. אף אחד לא התחבא מאחוריו. לחשוב
שההורים יוציאו אותנו מהבוכס אם עברנו על החוק היה בל נשמע. הם, בעצם,
צדדו בחוק. תארו לעצמכם!

דור זה ייצר כמה מטובי האנשים לוקחי - סיכונים, פותרי - בעיות
וממציאים. 50 השנה האחרונות הביאו התפוצצות של המצאות ודעות חדשות.
היה לנו חופש פעולה, כישלונות, הצלחות ואחריות. ולמדנו איך להתגבר
עליהם ולהצליח.

באהבה !

1.11.21

101 חטופים וחטופות נמצאים כבר 392 ימים בשבי

